

Ἄρθε-ρί και Ἄρθερία. Δι' ὁμοίας ἐναλλαγῆς ἐσχηματίσθη και τὸ ὄνομα Ἰλλυρες ἢ Ἰλλυριοὶ ἐξ ἐκλειοπίστος ὀνόματος Ἰλλυνες. Τοῦτο δὲ γνωρίζομεν, ἐπειδὴ διεσώθησαν προγενέστεραι ἢ σύγχρονοι λέξεις τοῦ ἐκλειοπίστος Ἰλλυνες και πρὸς τοῦτο ἀναγράφομεν ὀλίγους τύπους ἐκ τῶν πολλῶν τοῦ ἑλληνικοῦ ὀνόματος :

Σελλοὶ	Σελλάδα	Σίλλυος	Συλλάγιος
Ἐλλοὶ	Ἐλλά	Ἐλλάς	Ἰλλάδαι
	Ἐλλα	Ἐλλαν	Σιλλυεῖς
	Ἐλλην	Ἐλλαν	Ἰλλος Ἰλλν
			Βυλλίς

Ἐλινοὶ

Και περὶ μὲν τῶν Ἐλιῶν Στέφανος ὁ Βυζάντιος γράφει «Ἐλινοὶ ἔθνος Θεσπρωτικόν» περὶ δὲ τῶν Σελλάδων ὁ Ἡσύχιος ἀναγράφει «Σελλάδαι γένος ἰθαγενῶν». Ἐπιγραφή δὲ εὑρεθεῖσα ἐν Λαρίσῃ μεταξὺ ἐπισήμων γενῶν τῆς Λαρίσης καταλέγει και τοὺς Ἰλλάδας. Ἐκ τούτων ὀπλον γίνεσθαι ὅτι ἐκ τῆς ρίζης τοῦ Σιλλυ-εῖς ἐγένετο τὸ Ἰλλυρες και ἐξ αὐτοῦ τὸ Ἰλλυριοί· ὅτι δὲ και τοῦτο πρότερον ἔδασύνετο μαρτυρεῖ ἐπιγραφή εὑρεθεῖσα ἐν Ἀθήναις γεγραμμένη ἀττικοῖς γράμμασιν, ἐν ἣ δις ἀναγραφομένη ἡ λέξις Ἰλλυ-ριδς μετὰ δασείας εἶνε γεγραμμένη. Ἐκ δὲ τοῦ ἐπιθέτου συλλάνιος διδασκόμεθα ὅτι τῆς αὐτῆς εἶνε καταγωγῆς και τὸ τοῦ νιοῦ τοῦ Ἡρακλέους ὄνομα Ἰλλος και τὸ τῶν ἀπογόνων αὐτοῦ ὄνομα Ἰλλεῖς και τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων αὐτῶν Ἰλλν Ἰλλίς Βυλλίς. Και περὶ μὲν τῶν Ἰλλων ἢ Ἰλλέων λέγουσιν οἱ παλαιοὶ ὅτι εἶνε ἀπόγονοι τοῦ Ἰλλου τοῦ νιοῦ τοῦ Ἡρακλέους, ἐγένοντο ὅμως βάρβαροι. Τούτοις ὑποτέρμονες ἦσαν οἱ Βουλλίνοὶ ἢ Ἰλλίνοὶ ἢ Βυλλίονες, πρωτεύουσα δὲ πόλις αὐτῶν ἦτο ἡ Βυλλίς, ἥτις ἔκειτο εἰς τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Ἄφου μεταξὺ Ἀπολλωνίας και Ἀκροκεραυνίων, ὅπου νῦν κεῖται τὸ χωρίον Γραδίτσα. Και τὸ μὲν ὄνομα Βυλλίς ὅλως ἑλληνικὴ κατάληξις ἔχει, ἐν τῇ Ἀλβανικῇ ὅμως, ὡς και τὸ ὄνομα Ἰλλν, εἶνε πρωτόκλιτον Εὐλε και μετ' ἄρθρου Φύλα (Βύλλα) και τὸ ὄνομα τοῦτο ἔχουσι χωρία τινὰ ἐν Ἀλβανίᾳ και ἐν Μεγαρίδι ἢ πρωτεύουσα τοῦ δήμου Εἰδυλλίας. Κακῶς ὅμως λέγεται οὐδέτερος τὰ Βύλλα, διότι και ἐν τῇ Ἀλβανικῇ εἶνε θηλυκοῦ

γένους Φύλε Φύλα Φύλεσε. Ὡσαύτως κακῶς λέγεται και οὐδέτερον γένος Κορωπί τὸ χωρίον Κρωπία, διότι και ἐν τῇ Ἀλβανικῇ εἶνε γένους θηλυκοῦ, ὡς βίνε γὰρ Κοροπία, ἔρχομαι ἀπὸ τὴν Κρωπίαν, Ἄνευ ἄρθρου ὅμως λέγεται Κοροπί, ὡς βέτε ντε Κοροπί, πηγαίνω εἰς τὴν Κρωπίαν, και ἐκ τούτου ἐξελήφθη ὡς οὐδέτερον. Εἰς τὴν λέξιν Κοροπί παρεμβάλλουσι μὲν οἱ Ἀλβανοὶ ὁ μεταξὺ τοῦ κ και ρ, ἀλλ' ἐκ τούτου δὲν ἀλλοιοῦται ἡ σημασία τῆς λέξεως· διότι φῶρ μὲν λέγεται ἐν τῇ Ἀλβανικῇ τὸ θερίζω, κῶρπιον δὲ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ τὸ δρέπανον, ὅπερ ἐκ τῆς αὐτῆς ρίζης ἐγένετο. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ρήματος φῶρ παρήχθη τὸ ὄνομα φῶρε τὸ θέρος και ἡ Κόρρη ἡ τῆς Δήμητρος θυγάτηρ, ἥτις δρέπουσα ἄνθη ἠρπάγη ὑπὸ τοῦ Πλούτωνος.

Ἐπειδὴ οἱ προσχηματισμοὶ εἶνε κοινοὶ πάσαις σχεδὸν ταῖς Ἰαπετικαῖς γλώσσαις, ἐνταῦθα περὶ αὐτῶν ὀλίγα θὰ εἰπωμεν. Εἰς τῶν προσχηματισμῶν εἶνε ὁ τῆς Πελασγικῆς ἐπομένως και τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς τε. Ἐκ τούτου προήλθεν ἡ κατάληξις τος τοῦ τρίτος, πέμπτος, ἑκατοστὸς και τῶν ἄλλων τακτικῶν. Και ἡ μὲν ἑλληνικὴ ἐφύλαξε μόνον ἐν τῇ κλητικῇ τὴν ἀρχαίαν μορφήν τε, ἡ δὲ Ἀλβανικὴ ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσι, διότι, ὡς εἶπομεν, θέματα ἔχει ἀντὶ δὲ κατάληξεων ληκτικὰ ἄρθρα. Ὅτι δὲ τῶν ἀριθμητικῶν τούτων ἔσχημος ἦτο ἡ συλλαβὴ τε πλὴν ἄλλων μαρτυρεῖ τὸ Ἀλβανικὸν διέτε και τὸ μακεδονικὸν δέσετε. Και τὸ Ἀλβανικὸν διέτε και τὸ μακεδονικὸν δέσετε εἶνε ἀπόλυτα ἀριθμητικὰ και σημαίνουσι τὸν ἀριθμὸν δέκα, ἐν οἷς καταφαίνεται ὅτι ἡ τελευταία συλλαβὴ τε οὐδεμίαν ἔχει σημασίαν, ὅτι εἶνε προσχηματισμός. Σὺν τῷ χρόνῳ ὅμως ἔλαβε σημασίαν καταλήξεως δηλοῦσης τάξιν. Ἐκ τοῦ μακεδονικοῦ δέσετε ἀφαιροῦντες τὸν προσχηματισμὸν τε ἔχομεν τὸ δέσε ἢ δέκε, ἐξ οὗ τὸ ἑλληνικὸν δέκα, και τὸ λατινικὸν decem. Ὅτι δὲ και ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἡ συλλαβὴ κε, ἥτις κυρίως δηλοῖ τὸν ἀριθμὸν δέκα ἦτο και σε μαρτυρεῖ τὸ ἐ-κα-τόν, ἐν ᾧ τὸ σ ἐγένετο δασεῖα· ὥστε τὸ ἑκατόν σημαίνει δέκα ἐπὶ δέκα. Ἐκ τοῦ μακεδονικοῦ δέσετε προήλθε τὸ Ἀλβανικὸν διέτε· τὸ δέσετε ἀποβληθέντος τοῦ σ ἐγένετο δέτετε και ἔπειτα διέτε.